

DATOS IDENTIFICATIVOS

Literatura: Panorama da literatura galega I

Materia	Literatura: Panorama da literatura galega I			
Código	V01G160V01104			
Titulación	Grao en Estudos de Galego e Español			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Navaza Blanco, Gonzalo			
Profesorado	Navaza Blanco, Gonzalo			
Correo-e	gnavaza@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Literatura galega desde a Idade Media ao Rexurdimento			

Competencias de titulación

Código	
A3	Abarcar os fundamentos teóricos e aplicados que ofrecen os diferentes paradigmas lingüísticos, así como sintetizar, relacionar e describir as literaturas española, galega e lusófona nos seus distintos ámbitos culturais e sociais, períodos, xéneros e movementos
A6	Argumentar os temas e os textos obxecto de estudo de acordo coas convencións académicas, achegando probas e servíndose dos recursos bibliográficos e electrónicos dispoñibles, especialmente dos orientados á investigación lingüística e literaria e á docencia das linguas impartidas no grao.
A7	Participar en debates e actividades de grupo, e organizalos desenvolvendo un pensamento autónomo e crítico con respecto ás posicións alleas e á tolerancia cara á diversidade social e cultural que se expresa nas linguas e literaturas en cuestión.
A8	Formular razoamentos críticos nos ámbitos de estudo lingüístico e literario a fin de adquirir métodos sólidos de análise, que transcendan a simple aproximación intuitiva ás linguas e aos textos obxecto de estudo.
A9	Planificar, estruturar e desenvolver ensaios escritos e presentacións orais en español e en galego, formulando hipóteses cunha metodoloxía apropiada para transmitir ideas eficaces, de acordo coas convencións académicas, e argumentando os razoamentos expostos.
A11	Mostrar sensibilidade cara ás achegas feitas polas mulleres á literatura e á cultura española, galega e portuguesa nos seus diferentes ámbitos xeográficos e culturais. Entender as funcións do canon, a súa formación e os seus axentes, e valorar as exclusións que xera, por exemplo, a exclusión dos textos de escritoras, particularmente nos diferentes ámbitos xeográficos e culturais das linguas galega e española.
A12	Posuír unha conciencia crítica ante mecanismos de exclusión e discriminación das mulleres na linguaxe
B1	Que o estudantado demostrase posuír e comprender coñecementos dunha área de estudo que parte da base da educación secundaria, que se adoita atopar nun nivel que, se ben se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
B2	Que o alumnado saiba aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou a súa vocación dunha forma profesional, e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
B3	Que o alumnado teña a capacidade de reunir e interpretar os datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre os temas destacados de índole social, científica ou ética.
B4	Que as/os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado
B5	Que o alumnado desenvolvese aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.

Competencias de materia

- Coñecer a cronoloxía da literatura galega, os seus períodos e as principais producións de cada un deles.		B1
- Dispoñer de instrumentos metodolóxicos que permitan a análise da estrutura dun texto literario.	A3	B4
- Identificar, comprender e apreciar as principais contribucións da literatura galega, con atención ao contexto histórico e as literaturas emparentadas.	A3 A6 A7 A8 A9 A11 A12	B1 B2 B3 B4 B5

Contidos

Tema

1. Cronoloxía da literatura galega.	Períodos: A Idade Media. A decadencia. A literatura galega a partir do Rexurdimento.
2. A lingua medieval. A produción literaria en galego na Idade Media.	a. A lingua literaria da Idade Media. b. Os textos literarios conservados. Os cancioneros. Outros textos. c. A lírica profana: cantigas de amigo, de amor e de escarnio e maldicir. d. O cancionero relixioso e a prosa medieval.
3. A decadencia do galego como lingua literaria e os chamados Séculos Escuros.	a. O contexto social e histórico. b. A literatura popular. O Teatro. c. Poesía dos séculos XVI e XVII. d. O galego no século XVIII. Os antecedentes do Rexurdimento. Fruíme, Sarmiento, outros autores.
4. Literatura galega no inicio do século XIX.	a. Autores e períodos. b. Obras e autores nas primeiras décadas do XIX. A literatura de circunstancias, a prosa propagandística. c. Fandiño e o teatro en galego nos inicios do s. XIX.
5. O provincialismo. Os precursores. Autores anteriores ao Rexurdimento pleno.	a. O cultivo literario do galego na décadas de 1840 e 1850. b. X. M. Pintos. c. Francisco Añón. Outros autores.
6. Rosalía de Castro.	a. Vida e obra de Rosalía. b. Cantares gallegos. c. Follas Novas. d. A prosa galega de Rosalía. O Conto gallego.
7. Eduardo Pondal.	a. Vida e obra de Pondal. b. Celtismo, bardismo, helenismo, visión da natureza. Outros temas na poesía de Pondal.
8. Manuel Curros Enríquez.	a. Vida e obra de Curros. b. Aires da miña terra e O divino sainete.
9. Lamas Carvajal e outros autores. A narrativa galega no século XIX.	a. Lamas Carvajal. A obra literaria. b. Marcial Valladares e Maxina. c. A obra narrativa de López Ferreiro. Outros narradores.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminarios	2	2	4
Eventos docentes e/ou divulgativos	2	3	5
Resolución de problemas e/ou exercicios	14	35	49
Presentacións/exposicións	2	6	8
Debates	2	2	4
Traballos tutelados	2	6	8
Estudos/actividades previos	1	3	4
Sesión maxistral	18	36	54
Probas de resposta curta	2	3	5
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	2	4	6
Probas de autoavaliación	1	2	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Seminarios	Actividades destinadas a analizar un texto literario específico segundo os métodos expostos nas clases teóricas ou maxistrais.

Eventos docentes e/ou Asistencia a conferencias relacionadas cos contidos da materia.
divulgativos

Resolución de problemas Análise de textos repartidos na aula.
e/ou exercicios

Presentacións/exposición Exposición breve na aula, por parte do alumno, dun tema específico previamente asignado.
s

Debates	Posta en común de análises e interpretacións dun fragmento literario repartido na aula.
Traballos tutelados	Traballos destinados a familiarizar o alumno coa busca de información en arquivos e bibliotecas (Fundación Penzol, Arquivo municipal de Vigo, Arquivo do Museo de Pontevedra, etc.)
Estudos/actividades previos	Exposición previa a un tema, con comentario da bibliografía, das fontes e dos recursos que serán empregados nel.
Sesión maxistral	Exposición na aula, combinando sempre os aspectos teóricos coa lectura de textos literarios que serán repartidos na aula.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudos/actividades previos	Orientación para os traballos tutelados e revisión dos resultados como preparación para a exposición na aula por parte do alumnado. Explicación dos resultados das avaliacións. Revisión dos resumos presentados tras a asistencia a unha conferencia.
Traballos tutelados	Orientación para os traballos tutelados e revisión dos resultados como preparación para a exposición na aula por parte do alumnado. Explicación dos resultados das avaliacións. Revisión dos resumos presentados tras a asistencia a unha conferencia.
Debates	Orientación para os traballos tutelados e revisión dos resultados como preparación para a exposición na aula por parte do alumnado. Explicación dos resultados das avaliacións. Revisión dos resumos presentados tras a asistencia a unha conferencia.
Sesión maxistral	Orientación para os traballos tutelados e revisión dos resultados como preparación para a exposición na aula por parte do alumnado. Explicación dos resultados das avaliacións. Revisión dos resumos presentados tras a asistencia a unha conferencia.
Presentacións/exposicións	Orientación para os traballos tutelados e revisión dos resultados como preparación para a exposición na aula por parte do alumnado. Explicación dos resultados das avaliacións. Revisión dos resumos presentados tras a asistencia a unha conferencia.
Eventos docentes e/ou divulgativos	Orientación para os traballos tutelados e revisión dos resultados como preparación para a exposición na aula por parte do alumnado. Explicación dos resultados das avaliacións. Revisión dos resumos presentados tras a asistencia a unha conferencia.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Orientación para os traballos tutelados e revisión dos resultados como preparación para a exposición na aula por parte do alumnado. Explicación dos resultados das avaliacións. Revisión dos resumos presentados tras a asistencia a unha conferencia.
Probas	Descrición
Probas de resposta curta	
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	
Probas de autoavaliación	

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Eventos docentes e/ou divulgativos	Poderá esixírselle ao alumnado un resumo das conferencias ou eventos docentes e/ou divulgativos.	5
Resolución de problemas e/ou exercicios	Avaliaranse como complemento das probas de resposta longa e dos estudos e actividades previos dos traballos tutelados.	5
Presentacións/exposicións	Un terzo da nota correspondente ao traballo tutelado valora a capacidade expositiva na presentación ou exposición na aula.	10
Traballos tutelados	Equivalen a un 30% da nota. A avaliación desagregámola na nota atribuída aos estudos ou actividades previos e as autoavaliacións (1) o traballo tutelado en si (1) e a exposición na aula (1) [total: 3].	10

Estudos/actividades previos	Avaliación previa dos traballos tutelados que dan orixe ás presentacións ou exposicións na aula.	5
Sesión maxistral	A adquisición dos contidos e destrezas adquiridos nas sesións maxistras avalíase nas probas correspondentes. Valorarase, ademais, a asistencia ás clases (que ha de superar o 80% das horas), a atención e a participación.	5
Probas de resposta curta	Unha proba tipo test servirá para detectar a adquisición de competencias no relativo aos contidos e á capacidade de interpretar e analizar un texto literario.	20
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Realizaranse polo menos dúas probas en que o alumnado deba desenvolver por escrito un tema e un comentario dun texto literario.	35
Probas de autoavaliación	Complementarias da cualificación dos traballos tutelados.	5

Outros comentarios sobre a Avaliación

- (1). O alumnado cualificado negativamente na avaliación continua pode someterse a nova avaliación na segunda convocatoria mediante un exame escrito. Dependendo da cualificación obtida na avaliación continua, este exame poderá substituírse pola presentación dun traballo.
- (2). Para o alumnado que non se somete á avaliación continua, a cualificación da primeira convocatoria basearase, a partes iguais, nun traballo escrito (proposto no inicio do cuadrimestre) e un exame (na fin do cuadrimestre). En caso de obter cualificación negativa no traballo ou no exame, será avaliado en segunda convocatoria; para a cualificación do traballo, presentándoo novamente coas modificacións suxeridas, e para o exame, someténdose a unha nova proba escrita.
- (3). O alumnado de Complementos de Formación cursa con esta materia seis créditos de literatura galega, que deben completarse cos de Panorama da literatura galega II. A comezo de curso pode solicitar ser avaliado segundo os criterios destinados á avaliación continua ou rexerse polos expostos en (2).

Bibliografía. Fontes de información

Carballo Calero, Ricardo, **Historia da literatura galega contemporánea**, Ed. Galaxia,
Gutiérrez Izquierdo, Ramón, **Lecturas de nós**, Ed. Xerais de Galicia,
Tarrío, Anxo, **Literatura galega. Aportacións a unha historia crítica**, Ed. Xerais de Galicia,
VV. AA., **Diccionario da literatura galega (3 vols)**, Ed. Galaxia,
VV. AA., **Galicia. Literatura. Vol. XXXIV**, Hércules Ediciones,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Panorama da literatura galega II/V01G160V01303

Outros comentarios

O alumnado de Complementos de Formación cursa con esta materia 6 créditos de literatura galega, que deben completarse cos de Panorama da Literatura Galega II.